

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

БК 1. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ ТА ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ

спеціальність	015 Професійна освіта	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	«Теорія і методика професійної підготовки та виробничого менеджменту»	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	Третій (освітньо-науковий)	кафедра	Менеджменту, бізнесу і адміністрування

ВИКЛАДАЧ

НАГАЄВ Віктор Михайлович

Вища освіта: спеціальність «Механізація сільського господарства», кваліфікація: «Інженер-механік» спеціальність «Менеджмент та маркетинг»; кваліфікація «Менеджер-маркетолог»
Науковий ступінь – доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»
Вчене звання – професор
Досвід роботи – 35 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Міжнародне науково-методичне стажування (180 год.): «Використання сучасних цифрових освітніх технологій у навчальному процесі». Higher School of Social and Economic Studies in Przeworks, Poland. Сертифікат № JAR-WSSG 098/2025-2. 31.05. 2025 р.
- член редколегії міжнародного наукового журналу «Journal of Innovations and Sustainability» (<https://is-journal.com/is/Nagayev>)
- директор громадської організації «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти»
- ORCID: 0000-0002-3130-6112
- Scopus Researcher ID: 57363556100
- Web of Science Researcher ID: GLQ-7614-2022
- Google Scholars: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=YXhyWRYAAAAJ&hl=uk>
- Персональна сторінка в Вікіпедії: <https://uk.wikipedia.org/w/index.php?curid=4357395>

телефон	0956900946 0972324696	електронна пошта	nagaev@btu.kharkov.ua nagaevviktor1966@gmail.com	дистанційна підтримка:	Moodle https://meet.google.com/iie-hjfm-rpp
---------	--------------------------	------------------	---	------------------------	---

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системного науково-методичного розуміння організації освітнього процесу у вищій школі, розвитку педагогічної майстерності, методичної, комунікативної та рефлексивної компетентностей, необхідних для ефективної науково-педагогічної діяльності та інтеграції результатів власного дослідження у викладацьку практику.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, інтерактивні методи навчання (кейс-метод; проєктне навчання; групова робота та дискусії; цифрові освітні платформи).

Деталізація результатів навчання і форм їх контролю

Інтегральний результат навчання: здатність здобувача проєктувати, організувати та здійснювати освітній процес у закладі вищої освіти на засадах сучасної дидактики, інноваційних технологій навчання, принципів академічної доброчесності та професійної етики. Після опанування дисципліни здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повинен продемонструвати такі результати навчання:

- Критично аналізувати теоретико-методологічні засади дидактики вищої школи та сучасні концепції організації освітнього процесу / **тестування, усне опитування**
- Проєктувати структуру та зміст навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми, стандарту вищої освіти та результатів навчання / **письмова робота, кейс-аналіз**
- Формулювати результати навчання та добирати адекватні методи, форми й засоби їх досягнення та оцінювання / **практична робота, презентація**
- Застосовувати традиційні, інноваційні та цифрові педагогічні технології у викладацькій діяльності з урахуванням принципів студентоцентрованого та компетентнісного підходів / **практичне завдання, аналіз ситуацій**
- Організувати інтерактивну освітню взаємодію, забезпечувати ефективну комунікацію та позитивний психологічний клімат у навчальному середовищі / **рольові ігри, спостереження, семінарські дискусії,**
- Розробляти навчально-методичне забезпечення дисципліни (силабус, робоча програма, методичні матеріали, оцінювальні інструменти) / **проєктна робота**
- Здійснювати моніторинг та оцінювання результатів навчання із застосуванням валідних і надійних критеріїв, забезпечувати прозорість і об'єктивність оцінювання / **практичне завдання, тестування**
- Інтегрувати результати власних наукових досліджень у зміст навчальних дисциплін і викладацьку практику / **проєктна робота**
- Демонструвати високий рівень педагогічної культури, професійної етики та академічної доброчесності у науково-педагогічній діяльності / **рольові ігри, спостереження, семінарські дискусії,**
- Здійснювати педагогічну рефлексію, самооцінювання професійної діяльності та планувати власний професійний розвиток.
- Використовувати сучасні цифрові інструменти для організації змішаного та дистанційного навчання / **практичне завдання, аналіз ситуацій**
- Аргументовано представляти результати освітньо-методичної діяльності у науковому та професійному середовищі / **підсумкове індивідуальне навчально-дослідне завдання, проєктна робота**

Обсяг і форми контролю

3 кредити ECTS (90 годин): 14 годин лекції, 16 годин практичні та семінарські заняття; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.

Вимоги викладача

виконання індивідуально-дослідного завдання; творча активність; командна робота.

Умови зарахування

згідно з навчальним планом

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи методики викладання у вищій школі»

Лекція 1.	Дидактика вищої школи як наукова основа викладацької діяльності	ПЗ 1	Принципи та закономірності навчання у вищій школі: аналіз та застосування	Самостійна робота	<ul style="list-style-type: none"> • Опрацювати наукові джерела та підготувати коротку аналітичну довідку: “Роль наукової комунікації в професійній освіті та її основні принципи”. • Підготувати письмовий звіт з прикладами порушень академічної доброчесності у наукових публікаціях і способами їх уникнення. • Скласти таблицю порівняння основних типів наукових публікацій (статті, огляди, кейси, аналітичні звіти) та їх особливостей. • Виконати практичне завдання: знайти 3 наукові джерела з теми професійної освіти, провести їх критичний аналіз і підготувати короткий огляд.
Лекція 2.	Проєктування освітнього процесу у закладі вищої освіти	ПЗ 2	Розробка структура освітньої програми та силябусу дисципліни		
Лекція 3.	Методи, форми і технології навчання у вищій школі	ПЗ 3	Вибір та обґрунтування методів і технологій навчання: кейси та інтерактивні вправи		
Лекція 4.	Оцінювання результатів навчання у вищій освіті	ПЗ 4	Система оцінювання: критерії, форми та інструменти контролю знань		

Змістовий модуль 2. «Педагогічна майстерність та професійний розвиток викладача»

Лекція 5.	Педагогічна майстерність як інтегративна характеристика діяльності викладача	ПЗ 5	Структура педагогічної майстерності викладача: самодіагностика та розвиток професійних компетентностей	Самостійна робота	<ul style="list-style-type: none"> • Підготуйте короткий конспект, розкривши сутність педагогічної майстерності та її складові. • Проведіть самооцінку власних педагогічних компетентностей за запропонованою анкетною. • Складіть таблицю стилів педагогічного спілкування та приклади їх застосування у ЗВО. • Підготуйте огляд сучасних інноваційних освітніх технологій у вищій школі. • опишіть можливості інтеграції власних наукових досліджень у навчальні курс • Підготуйте конспект основних принципів академічної доброчесності та професійної етики викладача.
Лекція 6.	Психолого-педагогічні основи взаємодії у вищій школі	ПЗ 6	Ефективна педагогічна комунікація та управління навчальною взаємодією		
Лекція 7.	Інноваційна діяльність викладача та інтеграція наукових досліджень у навчальний процес	ПЗ 7	Проектування інноваційного заняття з інтеграцією результатів наукових досліджень		
Лекція 8.	Академічна доброчесність та професійна етика викладача вищої школи	ПЗ 8	Академічна доброчесність у професійній діяльності викладача: аналіз кейсів і розробка превентивних механізмів		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Нагаєв В.М., Портян М.О. Методика викладання у вищій школі: навч. Посібник. Вид. 2-ге. Х.: «Стильна типографія», 2018. 289 с. 2. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2006. 237 с. 3. Нагаєв В.М. Університетська освіта: Навч. Посібник. Х.: СТ, 2015. – 217 с. 4. Кремень В. Г. Філософія освіти : підручник. Київ : Грамота, 2008. 448 с. 5. Лузан П.Г. Методи і форми організації навчання у вищій аграрній школі: Навч. посібник. К.: Аграр. освіта, 2003. 229 с. 6. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ Л.Л., СОКОЛ Є.І. Болонський процес: цикли, ступені, кредити: Навчальний посібник. К.: МОН, 2004. 7. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі : монографія. Київ : Знання України, 2011. 520 с. 8. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес / Укл. М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, К.М.Левківський, Ю.В.Сухарніков. К.: Вид-во НМЦВО МОНУ, 2004. – 24 с. 9. Нагаєв В.М. Дидактичні основи формування творчої особистості аграрного менеджера в умовах Болонського процесу: Монографія. Х.: ХНАУ, 2006. 536 с. 10. Нагаєв В.М. Методологічні засади управління навчально-творчою діяльністю студентів: монографія. Х.: Стильна типографія. 2018. 151 с. 11. Нагаєв В.М. Дидактичні засади впровадження дворівневої педагогічної технології управління навчально-творчою діяльністю студентів вищих навчальних аграрних закладів: Монографія. – Х.: Колегіум, 2012.- 217 с. 	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі та педагогічна майстерність: Методичні вказівки до практичних, семінарських занять і само-стійного вивчення дисципліни в умовах on-line навчання для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності - 015 (А5) Професійна освіта (за спеціалізаціями) / ДБТУ. Харків : ДБТУ, 2025. 34 с. 2. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі та педагогічна майстерність: Навчально-методичний посібник (для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеці-альності 015 (А 5) «Професійна освіта (за спеціальностями) / В.М.Нагаєв. - ХНАУ, 2026. – 44 с. 3. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01.07. 2014 р. // Голос України. – 2014. – № 148.5.
	<p>Онлайн-ресурси та платформи</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Google Scholar – https://scholar.google.com 5. ORCID – https://orcid.org 6. Mendeley – https://www.mendeley.com 7. ResearchGate – https://www.researchgate.net 8. UNESCO Open Science Resources – https://unesco.org/open-science 		

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://cutt.lv/1HoWYh9>)

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Проміжний контроль	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.